

Дидактичні ігри

«ЩО ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНО»

Мета: закріплювати назви органів людського тіла та їх призначення (ноги, руки, голова, вуха, ніс, рот, очі); виховувати бажання доглядати за органами свого тіла.

Матеріал: валеологічний кубик, на кожній стороні якого зображена частина тіла.

ХІД ГРИ

Діти по черзі кидають валеологічний кубик, розповідають про ту частину тіла, що зображена на верхній грані кубика.

«СКЛАДИ ЛЮДИНУ З ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР»

Мета: закріплювати назви частин тіла людини, місце їх розташування; розвивати вміння добирати такі геометричні фігури, що необхідні для викладання на папері певних частин тіла.

Матеріал: набори геометричних фігур для кожної дитини.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям уявити, що вони на прогулянці зустріли якусь людину, цю людину слід викласти на папері за допомогою геометричних фігур. Після того, як фігуру людини викладено, діти повинні відгадати, кого вони зобразили (хлопчика, дівчинку, чоловіка, жінку).

«МІЙ ДЕНЬ»

Мета:учити дітей із власного досвіду складати розповіді про оздоровлення свого організму та режим дня; виховувати бажання дотримуватись режиму дня для того, щоб бути здоровим.

Матеріал:картинки із серії «Режим дня».

ХІД ГРИ

Вихователь розкладає на килимку картинки із серії «Режим дня», а діти повинні пригадати свій режим дня з самого ранку і послідовно на мольберті розташувати картинки.

«ОЛІМПІАДА»

Мета:розширювати знання про різні види спорту та знаряддя; виховувати бажання займатися спортом, бути міцним та здоровим.

Матеріал:картинки із зображенням спортсменів та предметні картинки або іграшки (знаряддя для спортсменів).

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує вирушити на стадіон, де тренуються різні спортсмени.

Діти обирають предметну картинку та складають речення.

- Це футбольний м'яч. Він потрібен футболістові.
- Це шайба. Вона потрібна хокеїстові.
- Це гиря. Вона потрібна важкоатлетові.

«ЩО ТИ БАЧИШ ІЗ ЗАПЛЮЩЕНИМИ ОЧИМА?»

Мета:закріплювати знання про значення органів зору в житті кожної дитини; виховувати бережливе ставлення до очей, бажання доглядати за ними.

Матеріал:аркуші паперу; олівці для кожної дитини; предметні картинки (посуд, овочі, фрукти, меблі, квіти, тварини).

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям класифікувати різні групи предметів (серед запропонованих картинок — окремо посуд, овочі тощо). Далі пропонує виконати те саме із заплющеними очима. Чому це не вдалось?

Вихователь. Діти, на одному аркуші слід намалювати квітку з розплющеними очима, а на другому — із заплющеними очима. Де вийшло краще і чому?

«ЩО ЗВУЧИТЬ?»

Мета: розвивати слух, уміння розрізняти різні звуки (музичні інструменти, шелест паперу, води та ін.); виховувати бажання доглядати за органом слуху, розуміти його значення в житті людини.

Матеріал: ширма, музичні інструменти, вода, папір, іграшки та ін.

ХІД ГРИ

Вихователь розповідає, що Пізнайко приготував сюрприз, але покаже його тільки тоді, коли діти здогадаються, що саме приніс Пізнайко. *(Діти відгадують).*

Якщо не виходить дізнатись, то вихователь підказує (грає за ширмою на музичних інструментах, переливає воду, шелестить папером тощо).

«ДЗВОНИКИ ДЗВЕНЯТЬ»

Мета: учити розпізнавати звучання високих та низьких нот; розвивати слух.

Матеріал: піаніно, металофон.

ХІД ГРИ

За бажанням обирається дитина, яка грає на дзвониках (високий регістр — грає маленький дзвоник, середній — дзвоник середнього розміру, низький регістр — великий дзвоник). Решті дітей роздаються картки із зображенням трьох дзвоників різного розміру.

(Музичний супровід на вибір музичного керівника.)

ЩО ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНО?»

Мета: закріплювати назви речей особистої гігієни та правила користування ними; виховувати бажання стежити за своїм здоров'ям та утримувати в чистоті речі особистої гігієни.

Матеріал: іграшки та предмети особистої гігієни, червона і синя скрині.

ХІД ГРИ

Перед дітьми на столі розташовані предмети особистої гігієни та іграшки. Діти повинні відібрати в червону скриню предмети, що потрібні для збереження здоров'я, та розповісти про їх призначення. У синю скриню — скласти іграшки.

«ОДЯГНИ ТА ВЗУЙ ЛЯЛЬКУ»

Мета: закріплювати назви одягу та взуття; учити послідовно одягатися та роздягатися; виховувати охайність, старанність, бережливе ставлення до своїх особистих речей та речей друзів, уміння за ними доглядати.

Матеріал: 2 ляльки, 2 комплекти одягу та взуття для ляльок, предметні картинки.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям об'єднатися у дві групи і допомогти своїй ляльці одягнутися на прогулянку. Перемагає та команда, яка послідовно та охайно одягне ляльку і впорається швидше. Одна дитина може одягнути тільки одну річ.

«ЩО БАРВІНОК ВІЗЬМЕ ДЛЯ КУПАННЯ?»

Мета: учити дітей доглядати за своїм тілом, своєчасно стежити за чистотою свого тіла; розвивати охайність, уважність.

Матеріал: кошик, тазок, мило, зубна паста, носовичок, гребінець, мочалка, шампунь, рушник, щіточка, зубна щітка, дзеркало, ножиці та ін.

ХІД ГРИ

Вихователь. Хлопчик Барвінок зібрався купатися. Йому запропоновано багато цікавих речей. Він запитує: чи всі ці речі необхідно брати для купання.

Вихователь пропонує дітям покласти в тазок ті речі, що необхідні для купання, а в кошик — ті, які йому не знадобляться. Дитина бере одну річ та розповідає про її застосування і кладе в обумовлене місце.

«ГОЛОВА»

Мета: закріплювати та уточнювати знання про голову, як частину тіла, про її значення у житті людини; поповнювати знання про те, що є на голові.

Матеріал: конверти з розрізними картинками із зображенням голів тварин, людей, птахів (на коліну дитину).

ХІД ГРИ

Діти повинні сказати, кому належить голова, що є на голові, та які функції вони виконують. Вихователеві необхідно також з'ясувати: чим відрізняється голова людини від голів тварин, птахів.

«ЩО ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНО»

Мета: закріплювати знання про посуд, назву предметів посуду та з якою метою використовується людиною; розвивати уважність, охайність; виховувати обережне ставлення до посуду, бажання утримувати його в чистоті.

Матеріал: предметні картинки або предмети іграшкового посуду, скриня.

ХІД ГРИ

Дітям пропонується по черзі дістати предмети посуду зі скрині, назвати його та пояснити, для чого він потрібен.

«У КУХОННІЙ ШАФІ»

Мета: формувати уявлення про столовий та чайний посуд, чому він так називається, яким є його призначення; розвивати уважність, зосередженість, зв'язне мовлення.

Матеріал: столовий та чайний посуд, 2 іграшкових столи, ведмедик, лялька.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям допомогти ведмедикові Мишкові та ляльці Оленці.

Вихователь. Ведмедик «зібрався готувати обід», а лялька «запросила подружок на чай». Але вони не знають, який їм посуд слід узяти в кухонній шафі.

Діти по черзі розставляють потрібний посуд, називають його та розповідають про його призначення.

«МИНУЛЕ — СУЧАСНЕ»

Мета: учити порівнювати та називати сучасний та народний посуд, помічати в ньому спільне та різне; розвивати дбайливе ставлення до посуду; виховувати інтерес до традицій минулого нашого народу.

Матеріал: сучасний та народний посуд, 2 іграшкових столи, скриня.

ХІД ГРИ

Вихователь. Приїхала бабуся Одарка, а в її сундуку переплутались усі види посуду — і сучасні, і ті, якими користувалися в минулому.

Діти повинні розподілити посуд на дві групи, називаючи його та розповідаючи про його призначення (сучасний необхідно поставити на один стіл, а той, яким користувалися в минулому, — на другий стіл).

«У ГОСТЯХ»

Мета: розвивати навички культурної поведінки за столом; учити користуватися столовими приборами; активізувати словниковий запас словами ввічливості; спонукати до вживання особових займенників.

Матеріал: столові прибори, чайні сервізи, цукерки, торт.

ХІД ГРИ

Гра проводиться у підгрупах. Одна дитина — «господар», решта — «запрошені».

«Господар» накриває на стіл для прийому гостей. Далі розігрується ситуація, коли «запрошені» приходять у гості.

«ЩО МИ ЗНАЄМО ПРО ОДЯГ»

Мета: закріплювати знання назв одягу; учити правильно описувати одяг; розвивати мислення, зв'язне мовлення.

Матеріал: предметні картинки, ігровий куточок «Магазин».

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує «завітати до магазину», щоб придбати новий одяг. Роль «продавця» спочатку виконує вихователь, а потім діти. Для того щоб придбати потрібний одяг, покупцеві слід назвати його та описати його (якого він кольору, для чого потрібен, у яку пору одягають тощо).

«ЯКИЙ ОДЯГ»

Мета: закріплювати знання про назви одягу; учити класифікувати його відповідно до призначення (домашній, святковий, спортивний, повсякденний); розвивати мислення, кмітливість; виховувати дбайливе ставлення до одягу різного призначення.

Матеріал: предметні картинки (одяг) або лялькове вбрання різного призначення; ляльки у вбранні різного призначення.

ХІД ГРИ

Вихователь повідомляє дітям про те, що в «магазин одягу надійшло дуже багато різного товару», тому «директор магазину просить про допомогу». Для того щоб «покупцям» було зручніше обирати для себе одяг, його слід розподілити відповідно до призначення.

Діти по черзі беруть предметну картинку, називають одяг, що зображений на ній, пояснюють його призначення і розташовують біля відповідної ляльки.

«ДОБЕРИ ВЗУТТЯ ДЛЯ МАРІЙКИ»

Мета: закріплювати назви взуття, знання про те, що воно існує для різних сезонів, буває чоловічим та жіночим; розвивати уважність; виховувати дбайливе ставлення до взуття.

Матеріал: предметні картинки із зображенням взуття, лялька Марійка.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує допомогти ляльці Марійці «зібратись» до дитячого садка. Про одяг вона вже все знає, а про взуття — ще ні. На полицях (мольберті) знаходиться взуття для всієї родини. Про це взуття слід розповісти Марійці (чоловіче чи жіноче взуття, для кого воно призначено, у яку пору носять). Те, що призначено для Марійки, потрібно покласти перед лялькою, а решту взуття — скласти в коробку.

«МОЇ РЕЧІ»

Мета: учити складати описові розповіді про свої речі (одяг, взуття), вживаючи речення з однорідними членами; розвивати зв'язне мовлення, мислення, уяву, творчість; виховувати бережливе ставлення до речей.

ХІД ГРИ

Варіант I

Діти по черзі описують свої речі.

Варіант II

Одна дитина виходить та описує одяг чи взуття, що одягнуте на комусь із дітей групи. Решта дітей повинні відгадати, про яку річ йдеться та кому вона належить.

«ДЕ Я ЖИВУ»

Мета: уточнювати і закріплювати уявлення дітей про місто, у якому вони живуть; закріплювати назви квітів українського вінка та домашню адресу; розвивати увагу, пам'ять; виховувати любов до рідного міста.

Матеріал: квіти українського вінка.

ХІД ГРИ

Грають 5-6 дітей. Вихователь пропонує дітям назвати свою країну та місто, у якому вони живуть. Дитина бере одну квітку, прикладає її до вінка, пригадає назву та називає свою домашню адресу.

«ЩО З ЧОГО ЗРОБЛЕНО?»

Мета: формувати у дітей уявлення про народну іграшку; розвивати знання про те, що народна іграшка може бути виготовлена з глини, ганчірки, дерева, природного матеріалу, паперу; виховувати інтерес до минулого свого народу.

Матеріал: «чарівна торбинка», народні іграшки з різних матеріалів.

ХІД ГРИ

Діти утворюють коло, вихователь пропонує дістати з «чарівної торбинки» народну іграшку. Дитина повинна розповісти, що це за іграшка та з якого матеріалу зроблена. Після завершення гри вихователь дає можливість пограти з іграшками.

«ОДЯГНИ ЛЯЛЬКУ»

Мета: закріплювати назви частин українського національного одягу для дівчинки та хлопчика; розвивати уважність, зосередженість; виховувати повагу та інтерес до національних традицій.

Матеріал: дві ляльки (хлопчик, дівчинка); український одяг; сучасний одяг.

ХІД ГРИ

Вихователь. Іванко та Оксанка збираються на гостини до дідуся та бабусі до українського села святкувати Великдень.

Вихователь пропонує допомогти лялькам одягнутись в українське вбрання.

Варіант I

Діти по черзі беруть частину одягу, називають її та одягають ляльку.

Варіант II

Вихователь об'єднує дітей у дві команди. Дівчатка одягають Оксанку, хлопчики — Іванка. Перемагає та команда, яка швидко, безпомилково та охайно одягне ляльку.

«МИ — ПОМІЧНИКИ»

Мета: розвивати уміння складати речення за картиною, а також зв'язне мовлення; виховувати інтерес до гри.

Матеріал: скринька; предметні картинки, на яких зображено дії дітей.

ХІД ГРИ

Діти по черзі витягають зі скрині картинку і складають речення. Наприклад: «Хлопчик допомагає мамі підмити підлогу». Або: «Дівчинка разом із бабусею миє посуд».

СКАЖИ: ЧИЯ ЦЕ РІЧ»

Мета: вправляти дітей у називанні та вживанні в повсякденному житті прислівників, прикметників; розвивати інтерес до гри.

Матеріал: предметні картинки (речі домашнього вжитку, одяг, посуд, інструменти тощо).

ХІД ГРИ

На килимку розкладаються предметні картинки зображення» донизу. Вихователь пропонує дітям по черзі підійти, узяти картинку і сказати, що на ній зображено та кому з родини може належати ця річ.

«РАЗОМ ІЗ МАМОЮ НА КУХНІ»

Мета: вправляти дітей у добиранні антонімів; закріплювати назви предметів вжитку, посуду, продуктів харчування; розвивати позитивні емоції.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям уявити, що вони зараз знаходяться з мамою на кухні та збираються їй допомагати.

Вихователь. Мама розрізала кислий лимон, а я... *(Дитина повинна сказати навпаки: «А я — солодку грушу, або солодке яблуко...»)*

- Мама поставила чашку на високий стіл, а я —...
- Мама насипала борщ у глибоку тарілку, а я —...
- Мама налила гарячий чай, а я —...
- Мама п'є холодне молоко, а я —...

«НАЗВИ ІНАКШЕ»

Мета: вправляти у добиранні синонімів; розвивати мислення, уяву.

Матеріал: фанти.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям уявити, що вони знаходяться з мамою на кухні або з татом на прогулянці у парку, чи з бабусею на подвір'ї...

Вихователь називає дію, а дитина повинна назвати її інакше. За кожну правильну дію вона отримує фант. Перемагає той, у кого виявиться більше фантів.

«ДОБЕРИ КОЛІР ДО СЛОВА»

Мета: розвивати вміння розрізняти добрі, ніжні, лагідні, пестливі, сердиті, злі слова; вправляти в умінні позначати кожне сказане слово відповідним кольором; розвивати позитивні емоції, бажання спілкуватися тільки добрими словами.

Матеріал: лялька Розумничка, «чарівна скринька», набір кольорових олівців або кружечків для кожної дитини, аркуші паперу.

Словник: назви кольорів та відтінків.

ХІД ГРИ

До дітей заходить лялька Розумничка з чарівною скринькою, у якій знаходяться різні слова, які вона зібрала, спілкуючись із різними людьми — і добрими, і злими.

Розумничка називає слово, а діти повинні намалювати це слово (дібрати до нього колір: жовтий — добре, чорний — зле) та обґрунтувати свій вибір.

«ДОБРЕ — ПОГАНО»

Мета:вправляти в умінні розпізнавати добрі та погані вчинки, описувати та давати їм оцінку; розвивати дружні стосунки, бажання допомагати.

Матеріал:сюжетні картинки, на яких зображені вчинки дітей; червона і сіра скриньки.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям по черзі взяти картинку, оцінити вчинок, зображений на малюнку, та описати його. Картинки із зображенням гарних вчинків діти складають у червону скриньку, а з поганими — в сіру.

«ДОБРИЙ — ЗЛИЙ»

Мета: розвивати уміння розрізнити у казкових сюжетах добрих та злих персонажів; учити обґрунтовувати свої відповіді; виховувати позитивні емоції, бажання творити добро.

Матеріал:іграшки або картинки із зображенням персонажів знайомих казок; предметні картинки (сонечко, хмаринка).

ХІД ГРИ

Чарівниця Казка запросила всіх казкових героїв на бал, але для того, щоб вони всі не посварилися, слід розподілити їх на добрих і злих. Діти по черзі обирають казкового героя, пригадують, з якої він казки, дають йому оцінку (добрий чи злий). Діти обґрунтовують свою відповідь, ставлять доброго героя на стіл до сонечка, злого — до хмаринки.

«ХТО ДЕ ЖИВЕ?»

Мета:вправляти в умінні розрізняти та називати житло людей, знайомих диких та свійських тварин, птахів; виховувати інтерес до гри.

Матеріал:предметні картинки із зображенням людини, птахів та тварин (по одній перед кожною дитиною); на набірному полотні розташовані картинки будинку, сараю, лісу, гнізда тощо.

ХІД ГРИ

Кожна дитина по черзі перевертає свою картку, називає: хто на ній зображений, де він живе і ставить його до відповідного малюнка на мольберті. Решта дітей за допомогою жестів показують: згодні вони з відповіддю чи ні.

«КВІТКА МОЇХ ПРАВ»

Мета: формувати знання про права дитини; учити її називати право; знайомити з його схематичним позначенням; розвивати мислення, уважність.

Матеріал: дві квітки, на пелюстках яких зображені схеми (права дитини); два набори різних сюжетних картинок.

ХІД ГРИ

Діти об'єднуються у дві команди, кожна з яких повинна дібрати до кожної схеми малюнок із зображенням права дитини. Перемагає та команда, яка першою безпомилково збере квітку.

«ПРОФЕСІЇ»

Мета: формувати знання про різні види професій; розвивати вміння описувати професію; виховувати інтерес до різних видів професій.

Матеріал: картинки із зображенням різних професій.

ХІД ГРИ

Діти по черзі дістають зі скрині картинку, називають професію, що на ній зображена, та описують її.

«КОМУ ЩО ПОТРІБНО ДЛЯ РОБОТИ»

Мета: закріплювати назви професій та інструментів, якими користуються люди; розвивати уважність, кмітливість.

Матеріал: мольберт із картинками із зображенням людей різних професій; предмети, що необхідні для людей цих професій.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям відібрати предмети, що потрібні для відповідної професії.

«ВІДГАДАЙ НА СМАК»

Мета: закріплювати вміння розпізнавати фрукти, овочі, продукти харчування, деякі страви за смаком; учити відповідати на запитання; виховувати уважність, зосередженість.

Матеріал: фрукти, овочі, страви на тарілочках, серветки, ложки.

ХІД ГРИ

Вихователь розповідає, що мама - «кухар» передала для дітей дуже відомі страви, овочі, фрукти. Діти із заплющеними очима куштують страву, називають її та розповідають про її смак.

«ВІДГАДАЙ: ХТО Я»

Мета:вправляти в умінні за допомогою пантоміми показувати якусь професію; розвивати уяву, фантазію, творчість.

Матеріал: клубочок, паперові призи.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям по черзі обрати якусь професію та показати її без слів. За допомогою клубочка обирається послідовність гравців. Виграє та отримає приз той, хто краще покаже професію.

«ЧИМ БАГАТА ХАТА»

Мета: закріплювати знання про інтер'єр української хати, назви предметів українського національного побуту; розвивати уважність; виховувати інтерес до національних традицій.

Матеріал: сундук, предмети українського національного побуту.

ХІД ГРИ

Діти по черзі витягають зі скрині один предмет національного побуту, пригадують його назву та розповідають: для чого він застосовується.

«КОЛИСЬ І ЗАРАЗ»

Мета:закріплювати знання про сучасні та народні іграшки; учити порівнювати їх та знаходити те, чим вони різняться; виховувати любов та бережливе ставлення до іграшок.

Матеріал:велика скриня із сучасними та народними іграшками.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям по черзі дістати зі скрині іграшку та розповісти: коли нею грались — колись чи зараз. Сучасні іграшки кладуть на один стіл, народні — на другий. Після того, як усі іграшки дістали, їх порівнюють між собою.

«ПРОДАВЦІ — ПОКУПЦІ»

Мета: розвивати вміння за допомогою пантоміми показувати предмети домашнього вжитку та народні іграшки; розвивати фантазію, уяву; виховувати інтерес до минулого свого народу.

Матеріал:полиці з народними іграшками та предметами національного побуту.

ХІД ГРИ

Діти за допомогою вихователя обирають одного «продавця», решта дітей — «покупці». «Покупець» за допомогою пантоміми показує та описує річ або іграшку, яку хотів би «купити». «Продавець» дає «товар» тільки тоді, якщо зрозумів, що саме у нього просять. «Продавця» через деякий час змінюють.

«Я БУДУ ВДЯЧНИЙ»

Мета: вправляти у називанні лагідних слів, слів подяки для членів своєї родини; виховувати чуйність, любов до сім'ї та рідних людей.

Матеріал: квіти.

ХІД ГРИ

Вихователь пояснює, що діти завітали на «галявину вдячності». Пропонує дітям по черзі називати лагідні слова для членів сім'ї та брати одну квітку. Перемагає той, хто «зібрав більший букет». Слова не повинні повторюватися.

«СКАЖИ ЛАГІДНО»

Мета: вправляти у добиранні слів зі зменшено-пестливими суфіксами; розвивати мислення.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям слово або ім'я когось, а діти повинні назвати його пестливо, лагідно. Ведучим може бути дитина.

«ЧАРІВНА СКРИНЬКА»

Мета: закріплювати назви речей народного побуту; виховувати інтерес до предметів українського побуту. Матеріал: скринька, речі народного побуту.

ХІД ГРИ

Дітям пропонується по черзі діставати зі скрині речі, називати їх та розповідати, як їх застосовували раніше.

«ПЕРЕТВОРЕННЯ СЛІВ»

Мета: розвивати вміння добирати слова-антоніми; розвивати уважність, зосередженість.

Матеріал: кубики.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує побудувати з кубиків вежу, граючись зі словами. Вихователь говорить сполучення слів, а та дитина, яка правильно добере антонім, ставить кубик.

- Мама добра, а...
- Тато високий, а...
- Брат спритний, а...
- Дідусь старенький, а...
- Бабуся весела, а...
- Сестричка працююча, а...

«ЯКІ КВІТИ У ВІНОЧОК?»

Мета:закріплювати назви польових квітів, що влітають у вінок, називати їх значення; розвивати вміння складати квітку з пелюсток.

Матеріал:серединки та пелюстки квітів (ромашка, чорнобривець, мак, барвінок).

ХІД ГРИ

На килимку перед дітьми розкладені серединки квіток. Діти об'єднуються у чотири команди. Вихователь розсипає з кошика різнокольорові пелюстки і пропонує дітям кожної команди скласти свою квітку, назвати її та пригадати: яке вона має значення у вінку. Перемагає найспритніша команда.

«ЗНАЙДИ РУШНИЧОК»

Мета:закріплювати назви та зовнішній вигляд українських рушників («грайлик», «росяничка», «утироч», «сімейний»); учити за описом обирати рушник і називати його; виховувати інтерес до рушника, як до народного оберега.

Матеріал: 4 рушничка, іграшка-бджілка.

ХІД ГРИ

Діти за описом вихователя обирають відповідний рушник, дають йому назву, садять на нього бджілку. Ведучим може бути дитина.

«ХТО ДЕ ЖИВЕ»

Мета: формувати уявлення про те, що крім українського народу, існує ще багато народів; розвивати вміння називати одним словом людей різних народів; виховувати повагу до всіх людей світу.

Матеріал: глобус, карта світу, картинка людей у різних національних костюмах.

ХІД ГРИ

Вихователь розпочинає речення, а діти його завершують.

Вихователь. В Україні живуть... (*українці*).

- У Росії живуть...
- У Білорусі живуть...
- У Грузії живуть...
- У Японії живуть...
- У Китаї живуть...

«ЖИТТЯ РОСЛИН»

Мета: закріплювати назви дерев, їх плодів та фази росту рослин; розвивати мовлення, дрібну моторику, мислення; виховувати інтерес до життя рослин.

Матеріал: предметні картинки із зображенням дерев, їх плодів у різні фази росту (насіння, пагонець, дерево з плодами); олівці; аркуші паперу.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям дати відповідь на запитання: «Чи мають дерева життя? Яку користь приносять дерева? »

Діти розкладають предметні картинки по порядку за фазами росту дерева. Вихователь роздає дітям аркуші паперу та пропонує намалювати дерево з плодами.

«ЛІСОВІ СЛОВА»

Мета: вправляти в добиранні іменників до прикметників; виховувати любов до природи, лісу та його мешканців.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує здійснити подорож до лісу, озирнутися навколо та разом пограти.

- Маленький... (*гриб, кущ*).
- Полохливий... (*зайчик*).
- Спритна... (*сорока*).
- Хитра... (*лисиця*) та ін.

«ПРОФЕСІЯ ЛІСНИК»

Мета: закріплювати знання про зовнішній вигляд рослин у різні пори року, їх складові частини; учити висловлювати свої знання за допомогою слів.

Матеріал: сюжетні картинки «Дерева в різні пори року»

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям стати «лісниками» та простежити за деревами в різні пори року. Діти по черзі виходять та «опиняються в різних порах року в лісі» та розповідають: які зміни і чому відбуваються.

«УПІЗНАЙ, НАЗВИ І РОЗКАЖИ»

Мета: закріплювати знання про знайомі квіти, кущі, дерева; учити ставитися з повагою до живої природи.

Матеріал: предметні картинки з різними деревами, квітами і кущами відповідно до кількості дітей.

ХІД ГРИ

Вихователь переміщує картинки, розкладає їх кожній дитині на край столу. Кожна дитина повинна впізнати рослину, назвати та розповісти про неї. Кому важко це зробити, тому діти допомагають.

«ЩО СПОЧАТКУ, ЩО ПОТІМ»

Мета: закріплювати знання про фази росту рослин; виховувати бажання спостерігати за рослинами.

Матеріал: 3-4 комплекти малюнків, де зображені фази росту дерева (бруньки, листочки, квіти, плоди, жовте листя, листопад)

ХІД ГРИ

Діти об'єднуються у 3-4 підгрупи, за сигналом повинні послідовно розкласти малюнки та обґрунтувати відповіді.

«У САДУ І НА ГОРОДІ»

Мета: систематизувати знання про овочі та фрукти (де вони ростуть, чим відрізняються); розвивати уважність, кмітливість; виховувати інтерес до гри, бажання більше знати.

Матеріал: муляжі овочів та фруктів, кошик, тарілка, «чарівний мішечок».

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує допомогти Карлсону розібрати овочі та фрукти. Діти по черзі дістають предмет із мішечка, називають його, пояснюють: що це — овоч або фрукт та де він росте. Овочі складають на тарілку, фрукти — в кошик.

«ВЕРХІВКИ ТА КОРИНЦІ»

Мета: учити розрізняти овочі та їх листя; закріплювати знання про те, що в одних овочів їстівні корінці, в інших — верхівки; розвивати уважність.

Матеріал: морква, буряки, редька, помідори, картопля, огірки та листя названих овочів.

ХІД ГРИ

Варіант I

Вихователь роздає дітям листя овочів, а у мішечку лежать овочі без листя.

Вихователь. Корінець, корінець, де твій вершок?

Діти, у кого є листя відповідного овоча, піднімають його вгору. Ті, хто правильно виконав завдання, отримують овочі.

Верхівко, верхівко, де твій корінець?

Гра триває.

Варіант II

Вихователь об'єднує дітей у 2 групи. Першій групі пропонує бадилля, верхки, а другій — овочі. Діти повинні знайти свою пару.

Вихователь. Один, два, три — свою пару знайди!

«ЗБЕРИ СІМ'Ю»

Мета: поповнювати словник назвами тварин, їх дитинчат; закріплювати назви тварин жіночого роду; розвивати мовлення, увагу; виховувати повагу до тварин та їх дитинчат.

Матеріал: предметні картинки тварин та дитинчат.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує допомогти дитинчатам відшукати своїх батьків (окремо розкладені картинки із зображенням дитинчат, а окремо — тварин). Дитина, яка правильно називає тварину та її дитинча, виставляє їх разом на набірне полотно

«ДИКІ ТВАРИНИ»

Мета: закріплювати знання про диких та свійських тварин (де живуть, чим харчуються); розвивати інтерес до тварин, бажання більше про них знати.

Матеріал: іграшки або предметні картинки диких та свійських тварин, ялинка, будинок.

ХІД ГРИ

Необхідно з'ясувати, чим різняться між собою дикі та свійські тварини. Вихователь пропонує дітям біля ялинки розташувати диких тварин, а біля будиночка — свійських (діти по черзі виконують завдання, можна підгрупами).

«ХТО ДЕ ЖИВЕ»

Мета: закріплювати знання про те, де живуть та чим харчуються тварини; розвивати пам'ять, зосередженість.

Матеріал: картинки із зображенням тварин та жител для тварин.

ХІД ГРИ

Першій підгрупі дітей вихователь роздає картинки із зображенням тварин, а другій — із зображенням житла. Діти, у яких малюнки із зображенням жител, — розходяться груповою кімнатою.

За сигналом діти, які мають зображення тварин, ідуть кімнатою, відшукуючи своє «житло». Знайшовши, вони стають поруч і поєднують картинки.

«ЗООЛОГІЧНЕ ЛОТО»

Мета: закріплювати знання про диких та свійських тварин; розвивати вміння доводити гру до кінця.

Матеріал: набір картинок із зображеннями тварин, що розподілені навпіл.

ХІД ГРИ

Перша дитина виставляє на стіл картинку та розповідає про тварину: як називається, чим харчується, де живе. Друга дитина підставляє картинку, де з однієї сторони зображена така сама тварина, а поруч — інша, про іншу вона розповідає сама.

«ЛІСОВІ ТВАРИНИ»

Мета: закріплювати знання про тварин, які мешкають у лісі; розвивати вміння добирати прикметники та дієслова до назв тварин.

Матеріал: дикі тварини.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям по черзі перевертати на набірному полотні картинку диких тварин та відповідати на запитання:

- Лисиця (*яка?*)
- Ведмідь (*який?*)
- Зайчик (*що зробив?*)
- Їжак (*що робить?*) та ін.

«КОМУ ПОТРІБНЕ СОНЦЕ?»

Мета: підвести до розуміння того, що всьому живому на землі необхідне сонце; закріплювати знання про вплив сонця на людину, тварину, рослини; виховувати естетичні почуття.

Матеріал: предметні картинки із зображенням предметів живої та неживої природи, сонечко, місяць.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям скласти до сонечка всі предметні картинки, на яких зображені ті об'єкти, кому потрібне сонечко, а до місяця — кому не потрібне сонце.

«КОЛИ ЦЕ БУВАЄ?»

Мета: закріплювати часи доби, вміння орієнтуватися в часі; розвивати логічне мислення, уважність.

Матеріал: картинки «Часи доби» (один комплект на двох дітей); по одній фішці на кожну дитину,

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям розкласти на столі по порядку часи доби (чия пара впорається швидше), а потім запитує: «Коли... діти лягають спати? роблять ранкову гімнастику? ясно світить сонце? мама повертається з роботи? » Діти на відповідну картинку викладають свою фішку.

«СНІГОВИЙ ЛАНЦЮЖОК»

Мета: вправляти в добиранні однокореневих слів; розвивати мислення, уважність, зосередженість.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дібрати до заданого слова схожі слова.

- *Сніг* — сніжний, засніжений, сніжинка, сніговик...
- *Лід* — льодовий, льодочок...
- *Мороз* — морозяний, морозець... та ін.

«ЗИМА ДОБРЕ — ЗИМА ПОГАНО»

Мета: формувати уявлення про зиму, як пору року, знаходити добрі та погані її сторони; розвивати мислення; виховувати повагу та гарне ставлення до зими.

Матеріал: лялька Зима, синій та червоний мішечки, маленькі сніжинки.

ХІД ГРИ

Діти повинні назвати все, що є взимку, за кожну позитивну відповідь поклавши сніжинку в синій мішечок, а за негативну — в червоний. Потім порахувати: у якому мішечку сніжинок більше.

«НА ПТАШИНОМУ ДВОРІ»

Мета: розширювати знання про свійських птахів; розвивати вміння знаходити спільне та відмінне між ними; виховувати інтерес до свійських птахів.

Матеріал: предметні картинки із зображенням свійських тварин та птахів.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує «завітати на пташиний двір» і перевірити: чи ніхто не заблукав? Діти залишають на «повір'ї» свійських птахів, а тварин переставляють на інший стіл. Після того, як відберуть усіх тварин, необхідно порівняти свійських птахів і сказати: що в них спільного та відмінного.

«ВІДГАДАЙ ЗА ОПИСОМ»

Мета: учити складати описові розповіді за картиною; закріплювати знання про диких птахів; розвивати зв'язне мовлення, кмітливість.

Матеріал: предметні картинки «Дикі птахи».

ХІД ГРИ

За допомогою лічилки вихователь серед дітей обирає ведучого, який сідає спиною до дітей, вихователь надягає йому шапочку пташки таким чином, щоб він не бачив того, що діється за спиною. Діти описують пташку, не називаючи її. Після того, як дитина відгадала, ведучий змінюється.

«ВІДЛІТАЄ, НЕ ВІДЛІТАЄ»

Мета: закріплювати знання про зимуючих та перелітних пташок (де живуть, чим харчуються); виховувати бажання допомагати зимуючим птахам пережити зиму.

Матеріал: предметні картинки зимуючих та перелітних пташок, дерева (засніжене та зелене).

ХІД ГРИ

Діти по черзі беруть пташку з набірною полотна, називають її та розповідають: відлітає вона в теплі краї чи ні. Ту, яка відлітає, вони кріплять на зелене дерево, яка залишається зимувати, — на засніжене.

«ПРО КОГО ЙДЕТЬСЯ»

Мета: закріплювати назви дитинчат свійських тварин; учити додавати закінчення до слів — назв дитинчат; виховувати позитивне ставлення до свійських тварин.

Матеріал: предметні картинки, Вітер-пустунець.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує допомогти Вітру покликати дитинчат свійських тварин.

- Теля... (*телятко*).
- Порося... (*поросятко*).
- Лоша... (*лошатко*) та ін.

Дитина, яка правильно додала закінчення, знаходить відповідну картинку і виставляє її на мольберт.

«ВІДГАДАЙ»

Мета: учити звуконаслідувати звуки свійських тварин та пташок; розвивати слуховий апарат, уважність.

Матеріал: іграшки або предметні картинки свійських пташок та тварин.

ХІД ГРИ

Вихователь називає тварину, а діти звуконаслідують її та пояснюють: це тварина чи птах, або навпаки (вихователь звуконаслідує, а діти відшуковують картинку із зображенням того, хто видає такі звуки). Тварин ставлять на один стіл, а пташок — на інший.

«ЛАНЦЮЖОК»

Мета: вправляти в умінні встановлювати зв'язок між свійським і дикими тваринами та птахами, а також навколишнім середовищем; розвивати логічне мислення, уяву.

Матеріал: предметні картинки на бейджиках.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям пройтися кімнатою, поглянути на кожен малюнок та знайти те, з чим пов'язаний малюнок, який тримає у руках кожна дитина.

- Зерно — курка — яйце.
- Сіно — корова — молоко.
- Собака — будка та ін.

«З ЯКОГО ДЕРЕВА ЛИСТОЧОК»

Мета: закріплювати назви дерев, що ростуть на майданчику, знання про колір, форму, розмір листочка з цього дерева; розвивати уважність.

Матеріал: листочки різних дерев.

ХІД ГРИ

Варіант I

Діти по черзі дістають один листочок із кошика і називають: «Це листочок із клена — кленовий, із берези — березовий тощо».

Варіант II

Вихователь дітям за спиною до рук кладе листочок, за сигналом вони розглядають його і біжать до того дерева, з якого листочок. Коли вихователь підходить, то вони називають дерево та листочок із нього.

«ПЕРЕЛІТНІ, ЗИМУЮЧІ»

Мета: закріплювати знання про зимуючих та перелітних птахів (де живуть, чим харчуються); виховувати бажання допомагати зимуючим птахам пережити зиму.

Матеріал: предметні картинки зимуючих та перелітних птахів, засніжене та зелене дерева.

ХІД ГРИ

Діти по черзі беруть пташку з набірного полотна, називають її та розповідають: відлітає вона в теплі краї чи ні. Ту, яка відлітає, вони кріплять на зелене дерево, яка залишається зимувати, — на засніжене.

«ЩО У КВІТНИКУ, ЩО НА ГОРОДІ»

Мета: закріплювати знання про рослини квітника та огорода (чим вони відрізняються, для чого люди їх вирощують); розвивати естетичний смак, інтерес до гри.

Матеріал: предметні картинки овочів та квітів квітника, ваза, кошик.

ХІД ГРИ

Діти дістають із «чарівного мішечка» картинки та називають, що дістали. Картинки з зображенням овочів складають до кошика, з квітами — до вази.

«КОМУ ПОТРІБНЕ СОНЦЕ?»

(словесна гра)

Мета:вправляти в уміння складати речення за сюжетними картинками без структурних обмежень; розвивати зв'язне мовлення; виховувати любов до сонечка.

Матеріал:сюжетні малюнки, фішки.

ХІД ГРИ

Перед дітьми на мольберті розкладені сюжетні малюнки, діти складають речення, за які отримують фішки. Перемагає той, у кого виявиться більше фішок.

«ХТО ДЕ ЖИВЕ?»

Мета:вправляти в умінні розрізняти та називати житло людей, знайомих диких та свійських тварин, птахів; виховувати інтерес до гри.

Матеріал:предметні картинки із зображенням людини, птахів та тварин (по одній перед кожною дитиною); на набірному полотні — картини будинку, сараю, лісу, гнізда тощо.

ХІД ГРИ

Кожна дитина по черзі перевертає свою картинку, називає: хто на ній зображений, де він живе і ставить картинку до відповідного малюнка на мольберті. Решта дітей за допомогою жестів показують, чи згодні вони з відповіддю.

«МЕБЛІ КУПУВАЛИ, В ХАТІ РОЗСТАВЛЯЛИ»

Мета: закріплювати назви меблів, їх зовнішній вигляд; розвивати вміння орієнтуватись у просторі; виховувати інтерес до гри.

Матеріал: іграшкові меблі або предметні картинки.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує допомогти лялькам «купити та розставити в будинку меблі». Дитина повинна назвати та описати зовнішній вигляд, призначення меблів і пояснити, де в кімнаті їх необхідно поставити.

«КАПРИЗУЛЯ»

Мета: вправляти у вживанні іменників у родовому відмінку; розвивати уважність, зосередженість.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям уявити, що до дитячого садка завітала дівчинка Капризуля і почала вередувати.

(Хочу цукерку! Дайте ляльку! Почитайте книжку!)

Діти продовжують говорити речення.

«КОЖНІЙ РЕЧІ — СВОЄ МІСЦЕ»

Мета: вправляти в узгодженні іменників із прикметниками у роді, числі та відмінку.

Матеріал: скриня; речі, необхідні для людини (одяг, посуд, іграшки, книги та ін.)

ХІД ГРИ

Дитина дістає зі скрині одну річ, називає що це, яке воно і пропонує їй місце в оселі. Наприклад: «Це цікава книжка, яку я поставлю в шафу на поличку».

«МОЯ ОСЕЛЯ»

Мета: вправляти в умінні класифікувати предмети (посуд, меблі, одяг, взуття, овочі, фрукти, страви); розвивати логічне мислення, зосередженість; виховувати бережливе ставлення до своєї оселі.

Матеріал: предметні картинки.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує уявити, що діти «отримали нову квартиру». Для того щоб «облаштувати оселю», вони «придбали багато речей». Тепер їх слід розібрати по місцях. Необхідно взяти одну картинку, назвати річ, зображену на ній, сказати: до якої групи належить, для чого вона потрібна і куди поставити. Наприклад: «Ліжко — це меблі, які слід поставити в спальну кімнату, на ньому відпочивають тощо».

«УМІЙ СКАЗАТИ — УМІЙ ЗМОВЧАТИ»

Мета:учити дітей етикету спілкування, уміння цікаво розповідати про щось та вислуховувати свого співрозмовника, не перебиваючи; виховувати делікатність, тактовність.

ХІД ГРИ

Гра проводиться в парах. Вихователь пропонує дітям розповісти або поділитись чимось цікавим. Один розповідає, а другий слухає. Потім діти міняються місцями.

«ДВІ ЛЯЛЬКИ»

Мета:учити описувати та порівнювати зовнішній вигляд двох ляльок, тактовно звертати увагу на недоліки у зовнішньому вигляді; розвивати охайність; виховувати чемність.

Матеріал:дві ляльки (одна красива, охайна; друга не причесана, у брудній сукні).

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям порівняти зовнішній вигляд та розповісти лялькам про недоліки, але таким чином, щоб не образити.

«ШКІДЛИВІ ПОРАДИ»

Мета:закріплювати правила поведінки в гостях, правила гостьового етикету; виховувати чемність, увічливість. Матеріал: ляльки Оленка та Іванко.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує навчити ляльок, як слід поводитися в гостях. Діти складають корисні поради.

«ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ДРУЗЬМ»

Мета: вправляти у вживання повних речень; розвивати доброзичливість; розширювати словниковий запас словами ввічливості.

ХІД ГРИ

Діти утворюють коло, говорячи:

Посміхнуса сонечку: — Здрастуй, золоте!

Посміхнуса квіточці, — Хай вона росте!

Посміхнуся дощику, — Лийся мов з відра!

Посміхнуся друзям,

Бажаю їм добра!

Вихователь бере велику червону квітку, передає її дитині, яка стоить поряд і висловлює побажання.

(Наприклад: «Оленко, я бажаю тобі, щоб ти була чемною, лагідною дівчинкою!»)

Далі дитина, яка отримала квітку, передає її іншій дитині зі словами побажання.

«ОТРУЙНІ ГРИБИ ТА РОСЛИНИ»

Мета: закріплювати назви та зовнішній вигляд їстівних та отруйних грибів; розвивати уважність; виховувати обачність та безпечне ставлення до свого здоров'я.

Матеріал: предметні картинки «Гриби»; два кошики.

ХІД ГРИ

Діти об'єднуються у дві команди. Перша збирає їстівні гриби, а друга — отруйні. Після гри кожен гриб перевіряється, чи не помилились команди.

«Я В БІДУ НЕ ПОТРАПЛЮ»

Мета: закріплювати знання про номери служб порятунку; учити користуватись телефоном, чітко та зрозуміло пояснювати причину виклику; закріплювати домашню адресу; розвивати уважність, зосередженість.

Матеріал: телефон, картки з описом різних надзвичайних ситуацій.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям по черзі різні ситуації. Діти повинні з'ясувати: як би вони вчинили у цьому випадку, до кого звернулись по допомогу. По черзі вони телефонують у різні служби та чітко пояснюють мету виклику та свою домашню адресу.

«ОБЕРИ ТРАНСПОРТ»

Мета: закріплювати уявлення про види транспорту, його зовнішній вигляд, призначення та особливості пересування; розвивати кмітливість, спостережливість; виховувати повагу до працівників транспорту.

Матеріал: предметні картинки з серії «Транспорт».

ХІД ГРИ

Кожній дитині вихователь пропонує дітям обрати для подорожі один вид транспорту. Вихователь пропонує розповісти: чому саме цей вид транспорту був обраний, чим він кращий за інший

«ХТО ЧИМ КЕРУЄ»

Мета: закріплювати знання про види транспорту та людей, які ким керують; розвивати уважність; виховувати повагу до людей різних професій.

Матеріал: предметні картинки «Транспорт».

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям вирушити подорожувати та керувати кожен своїм видом транспорту. Дитина дістає одну картинку, називає: на чому подорожуватиме та хто цим транспортом керує.

(Наприклад: «Я подорожуватиму на кораблі по морю, ним керує капітан».)

«НА ВОДІ, В ПОВІТРІ, НА ЗЕМЛІ»

Мета: закріплювати уявлення про різні види транспорту, їх призначення та особливості пересування; виховувати повагу до працівників транспорту.

Матеріал: м'яч.

ХІД ГРИ.

Варіант I

Вихователь називає види транспорту, кидає дітям по черзі м'яч, кожна дитина повинна сказати: де використовується цей транспорт.

Варіант II

Вихователь називає вид транспорту, а діти виконують відповідні рухи.

- Наземний (сідають і тримаються за кермо);
- Водний («плавають» стоячи);
- Повітряний («літають», розвівши руки в сторони).

«ЩО НЕ ТАК У КАЗЦІ»

Мета: вправляти в умінні знаходити помилки в знайомих казках; розвивати уважність, зосередженість; виховувати любов до казки.

Матеріал: ширма, казкові герої.

ХІД ГРИ

Вихователь розповідає, що казки переплутались і просять допомогти їм розплутатись.

Вихователь. Посадив дід ріпку, виросла вона дуже велика. Не витягне він сам ріпку, покликав собачку Фімку... *(Спочатку бабу, потім онучку, а потім уже собачку).*

Підмітала Лисичка подвір'я і знайшла там колосок... *(Півник)*

«Ой Півнику, ой братику, несе мене Лиска за дрімучі ліси, за крутії пори, врятуй мене!... *(Котику-братику)*

Щоразу на ширмі з'являються казкові герої та обіграють сюжет казки.

«Я ВЕСЕЛИЙ ЧАРІВНИК, ПЕРЕТВОРЮВАТИСЬ ЗВИК»

(пантоміма)

Мета: закріплювати знання про казкових героїв із відомих казок, уміння імітувати їх за допомогою рухів, міміки; розвивати творчість, фантазію, уяву.

Матеріал: чарівний капелюшок.

ХІД ГРИ

Вихователь пропонує дітям приміряти «чарівний капелюшок», що допоможе перетворитися на казкового героя.

(Дитина одягає капелюшок, обертається навколо себе, знімає його і за допомогою пантоміми показує казкового героя.)

Діти відгадують.

«ХТО ЗАЙВИЙ»

Мета: закріплювати знання про героїв знайомих казок; учити знаходити зайвого в казці; розвивати логічне мислення.

Матеріал: набір іграшок «Казкові герої».

ХІД ГРИ

Одна дитина виставляє на стіл героїв улюбленої казки, серед них — одного зайвого героя, а решта дітей повинні впізнати казку та знайти зайвого.

Дидактична гра «Одягнемо ляльку на прогулянку» (плоскі зразки).

Мета: збагачувати словниковий запас назвами одягу та взуття. Вчити добирати сезонний одяг та взуття для ляльки на «прогулянку».

Хід гри: Перед дітьми на столі лежить картка-поле де зображена певна пора року; плоске зображення ляльки, одягу та взуття. Діти одягають ляльку на «прогулянку» і називають правильно одяг та взуття.

Дидактична вправа «Розглянь і назви одяг».

Мета: Сприяти формуванню семантичної структури слова в єдності всіх його компонентів; вправляти в утворенні та вживанні іменників у множині. Звертати увагу дітей на різницю в закінченнях слів. Збагачувати словниковий запас дітей назвами одягу.

Хід вправи: Дорослий виставляє парні малюнки із зображенням одягу. Діти уважно розглядають і називають зображене.

Дидактична гра «Що зникло?»

Мета: Розвивати увагу, пам'ять; активізувати процеси переводу слів з пасивного до активного словника (за темою «Мій одяг та моє взуття»).

Хід гри: Дорослий виставляє на столі чотири предмети, називає їх пропонує запам'ятати. Діти заплющують очі, дорослий ховає один з предметів. Діти відкривають очі і називають, що зникло.

Дидактична гра «Впізнай на дотик»

Мета: збагачувати словниковий запас дітей назвами сипких матеріалів (сіль, борошно, цукор тощо), розвивати м'язове відчуття, дрібні м'язи пальців.

Хід гри: Дорослий виставляє на столі у блюдцях сипкі речовини, зясовує чи знають діти, для чого вони потрібні, як називаються, чим відрізняються одна від одної. Потім дорослий пропонує дітям заплющити очі, підносить блюдце з якоюсь речовиною до кожної дитини й пропонує на дотик впізнати, що це за речовина.

ДИДАКТИЧНА ГРА "Назви предмет"

Мета: познайомити дітей з призначенням таких предметів, як голка, праска, зубна щітка та щітка для одягу, ніж та ін. Навчити співвідносити зменшувально-лагідні іменники за аналогом (щітка – щіточка, нитка – ниточка). Вчити дітей правильно та чітко вимовляти слова.

Хід гри: вихователь збирає всіх дітей разом та відкриває коробку, в якій знаходяться різноманітні предмети та картинки. Потім він просить дітей назвати те, що вони побачили. Розложив усі предмети на рівну поверхню, можна попросити опреділити, для чого вони необхідні.

Дидактична гра «Знайди помилку».

Цілі: розвивати слухове увагу; вчити чітко вимовляти багатоскладові слова голосно.

Хід гри: Вихователь показує іграшку і називає **завідомо** неправильне дію, яке нібито виробляє цю тварину. Діти повинні відповісти, правильно це чи ні, а потому перерахувати ті дії, які насправді може здійснювати дану тварину. Наприклад: «Собака читає. Може **собака** читати?» Діти відповідають: «Ні». А що може робити **збака**? Діти перераховують. Потім називаються інші тварини.

ДИДАКТИЧНА ГРА "Близько – далеко"

Мета: вчити дітей користуватися такими словами, як «далеко», «дуже далеко», «ближче», «дуже близько»; викликати вміння порівнювати відстань; продовжувати навчання самостійності у грі з однолітками без участі дорослого.

Хід гри: вихователь просе дітей розставити іграшки в кімнаті таким чином, щоб одні знаходились далеко, другі – не дуже, а треті – близько. Потім говорить, що ці ляльки знаходяться дуже далеко та потрібно перевезти їх ближче (просе виконувати дане завдання одного з дітей). Потім необхідно закріпити такі поняття, як «стало ближче», «не дуже далеко», «ще ближче». Аналогічним образом іграшки переміщують у дальній кут, звертаючи увагу на те що це дуже далеко. Коли вихователь баче, що діти добре засвоїли поняття «далеко – близько», то можна попросити дітей передвинути ляльок ще ближче або ще далі (для закріплення навичок).

ДИДАКТИЧНА ГРА "Магазинчик"

Мета: розвивати у дошкільників уяву, мовлення, бажання користуватися; продовжувати закріплювати навички рахунка до десяти, вміння грати у колективі одноліток.

Хід гри: вихователь пояснює дітям, що всі сьогодні відправляться у магазин, щоб зробити необхідні покупки. Для цього вибирається місце, де буде прилавок, потім діти акуратно розкладають товари та вибирають продавця. Кожному майбутньому покупцю видається по 3–4 монетки.

Дидактична гра «Так чи ні».

Мета: вчити уважно слухати, відповідати на запитання.

Хід гри: Вихователь читає вірш, а діти повинні уважно слухати і відповідати «так» або «ні».

Загадка.

Восени цвітуть квіти? Восени ростуть гриби? Хмаринки сонце закривають? Колючий вітер прилітає? Урожай весь збирають? Пташині зграї летять? Часто-часто ллють дощі? Дістаємо ми чоботи?Тумани восени пливуть?Ну а птахи в'ють гнізда?А комашки прилітають? Звірі норки закривають? Сонце світить дуже жарко? Дітям можна засмагати?

Ну а що ж треба робити? Куртки, шапки одягати!

Добери пару

Мета. Вчити дітей порівнювати предмети за формою, розміром, кольором, призначенням.

Обладнання. Знайомі дітям геометричні форми або тематичні добірки зображень різних предметів, які можна об'єднати у пари (наприклад, яблука різного кольору, великі та маленькі; кошики різного розміру і т.д.). За тим же принципом можна підібрати іграшки: ляльки і одяг, будиночки, машини і т.д.

Хід гри. Дайте дітям можливість уважно розглянути картинки, а потім запитайте у них, що спільного між зображеними на них предметами, і чим вони відрізняються. Далі, на прохання різних іграшок (ляльок, тваринок), діти вибирають потрібний їм предмет (наприклад, морквинку для зайчика), а потім шукають пару (наприклад, такої ж довжини огірок або такого ж кольору апельсин). Потім пояснюють за якою ознакою підібрана пара. Наступне завдання підібрати пару за певною ознакою. Діти, які сидять за одним столом, контролюють одне одного, радяться з іграшками.

Варіант 1. Діти, які сидять за одним столом, ділять всі картинки між собою і складають з них пари. Якщо предмети не можна об'єднати за жодною ознакою, запропонуйте дітям обмінятися ними з товаришами, щоб підібрати пару самому і допомогти іншим.

Варіант 2. У групі з'являється мудра змія, яка цікавиться, чи готові діти виконати більш складне завдання — взяти яку-небудь картинку і за однією з ознак — колір, форма, призначення — дібрати пару серед обладнання кімнати. Діти починають виконувати завдання, а змія заохочує їх, обіцяючи

допомогу інших дітей, які тихими оплесками повідомлятимуть, що той, хто вирушив на пошуки, знаходиться далеко від потрібного предмета, а гучними оплесками, що він наближається до нього. Таким чином, завдання виконуватимуть фактично всі діти.

Варіант 3. Змія, впевнившись, що діти стали майже такими ж мудрими, як вона, пропонує всім одночасно шукати пару для свого предмета. Коли пари підібрані, змія пропонує подивитися на них і оцінити правильність виконання завдання кожною дитиною. З тими, хто вдало знайшов пару, змія танцює; тим, хто помилився, обіцяє допомогти при повторенні гри.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ПРОДУКТОВА КРАМНИЦЯ»

Мета: вправляти дітей у називанні відділів продуктової крамниці: «М'ясний», «Молочний», «Хлібний» тощо.

Матеріал: кошик із предметними картинками «Продукти харчування», лялька Червона Шапочка.

Хід гри

Викователь говорить, що Червона Шапочка повернулась із крамниці з покупками. Діти мають визначити, які відділи вона відвідала. Викователь дістає з кошика картки із зображенням продуктів харчування, а діти називають відповідні відділи крамниці.

